

Besluit Verlenen ontheffing

Datum

16 september 2020

Zaaknummer

2020-003916

Onderwerp

Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 17

Uwoon

T.a.v. mevrouw M.C.F. van Balen-Uijen

Deventerweg 5

3843 GA HARDERWIJK

Locatie

Marijkelaan, Bernhardlaan en Margrietlaan

Gemeente

Harderwijk

Activiteit

Renovatie, sloop en nieuwbouw woningen

Beste meneer, mevrouw Van Balen,

Hierbij ontvangt u een definitief besluit over bovengenoemde aanvraag.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen en in bijlage 3 de mitigerende maatregelen. Neem alle bijlagen goed door.

Definitief besluit

Wij verlenen u deze ontheffing.

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

16 september 2020

Zaaknummer

2020-003916

Blad

2 van 17

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](http:// gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Martin Kaal
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzage stukken:

- 03225144, 03232422, 03271002, 03293856, 03295232, 03296840

Bijlagen

- Bijlage 1, Toelichting besluit
- Bijlage 2, Kaart projectgebied
- Bijlage 3, Mitigerende maatregelen

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

Datum

16 september 2020

Zaaknummer

2020-003916

Blad

3 van 17

BIJLAGE 1

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Uwoon, Deventerweg 5, 3843 GA Harderwijk, hierna te noemen de aanvrager, van 19 maart 2020 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 19 maart 2020 ontvingen wij een aanvraag van Uwoon voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 voor het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren van de huismus en gierzwaluw en artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger en het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van de in de wet genoemde belang en van de volksgezondheid of de openbare veiligheid en van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 15 juli 2020 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij bij brief van 14 juli 2020 hebben verzocht.

Dit besluit geldt alleen voor soortbescherming. Er heeft een toets plaatsgevonden naar de effecten van het project/de werkzaamheden op Natura 2000-gebieden. Er is aangegeven dat er geen negatieve effecten zijn. De initiatiefnemer vraagt geen vergunning aan.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Wij hebben binnen deze termijn geen zienswijzen ontvangen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.3 lid 1, lid 4 en lid 5 en 3.8 lid 1 en lid 5 van de Wet natuurbescherming;

ONTHEFFING TE VERLENEN

Aan Uwoon, Deventerweg 5, 3843 GA Harderwijk;

voor de soorten, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod	Belang
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten
Gierzwaluw (<i>Apus apus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)		

Belang:

- A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.
B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden.

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het plangebied zoals aangegeven in figuur 1 van bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 31 december 2025 uitgevoerd zijn.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1.

Datum

16 september 2020

Zaaknummer

2020-003916

Blad

5 van 17

4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-003916.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts-)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts-)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-003916.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-003916.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de huismus, gierzwaluw en vleermuizen.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-003916. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. De ontheffinghouder is er verantwoordelijk voor dat de ecologisch deskundige tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum

16 september 2020

Zaaknummer

2020-003916

Blad

6 van 17

Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.

13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de ecologische begeleiding/werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2020-003916.

Soort-specifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 1 en die zijn opgenomen in bijlage 3 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.
16. Zodra gestart wordt met fase 3 (september 2022) moeten in fase 3 minimaal 4 woonblokken met permanente voorzieningen beschikbaar zijn voor de gierzwaluw vóór het volgende broedseizoen (2023). Het broedseizoen begint vanaf half april.
17. De te slopen en te renoveren woningen dienen ten minste 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden en als de avondtemperatuur minimaal 10°C is ongeschikt gemaakt te worden. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 1 november en buiten de kwetsbare kraamperiode van de laatvlieger. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient de geschikte methode en het geschikte moment van ongeschikt maken te bepalen. Na het ongeschikt maken dient nogmaals een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn, dat is met een vleermuisonderzoek in de avond.
18. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk ter plaatse stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient hierbij geraadpleegd te worden. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, dient contact opgenomen te worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.
19. Ter permanente mitigatie moet de ruimte onder het onderste (holle) deel van de dakpan minimaal 3 cm breed zijn, zodat vleermuizen onder het gehele dak kunnen kruipen.
20. Voor vleermuizen moeten acht permanente voorzieningen in de spouw gerealiseerd worden, zoals inbouwkasten of door het creëren van open stootvoegen.
21. De tijdelijk aangebrachte vleermuiskasten dienen te blijven hangen tot de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiode. Daarnaast mogen de tijdelijke vleermuiskasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn door vleermuizen en buiten de meest kwetsbare periodes zijnde de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (1 november tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

Datum

16 september 2020

Zaaknummer

2020-003916

Blad

7 van 17

22. De monitoring van gierzwaluw en laatvlieger dient in het eerste en tweede jaar te gebeuren na afronding van alle werkzaamheden. Het onderzoek dient uitgevoerd te worden conform de daarvoor geldende onderzoeksprotocollen en de onderzoeken dienen uitgevoerd te worden door een deskundige op het gebied van de gierzwaluw en laatvlieger. De resultaten van de monitoring dienen in hetzelfde jaar dat elke monitoringsronde is uitgevoerd ter goedkeuring aangeboden te worden aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-003916. Wanneer uit de monitoringsresultaten blijkt dat de gierzwaluw en/of laatvlieger een negatieve trend laat zien kunnen er aanvullende maatregelen opgelegd worden.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG**Project***In de aanvraag beschreven project*

Het plangebied omvat dertien bouwblokken, met totaal 65 grondgebonden woningen. Alle woningen in het plangebied zijn begin jaren '50 van de vorige eeuw gebouwd, alleen de vijf woningen aan de Bernhardlaan zijn van begin jaren '60. De aanvrager is voornemens de vijf woningen aan de Bernhardlaan te renoveren en de overige woningen te slopen en nieuwbouw met parkeerplaatsen te realiseren. De werkzaamheden bestaan uit het vervangen van daken inclusief het aanbrengen van isolatie, aanbrengen van HR++ glas, aanbrengen van spouw- en vloerisolatie, slopen van woningen en het realiseren van nieuwbouw en park. De nieuwbouw bestaat uit (sociale) eengezinswoningen, seniorenwoningen, appartementen en beneden-bovenwoningen, waarbij de oorspronkelijke structuur aan de Margrietlaan en Marijkelaan behouden blijft. In de nieuwe situatie zullen er 83 woningen zijn, zie figuur 2 in bijlage 2.

De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd en de planning is als volgt:

Fase 1: Renovatie 5 woningen in september – oktober 2020 (Bernhardlaan 2-10)

Fase 2: Sloop 15 woningen in februari – april 2021 (Margrietlaan 1-17 en Marijkelaan 2-12)

Bouw 20 appartementen (blok F) in juli 2021 – mei 2022

Fase 3: Sloop 45 woningen in september 2022 – maart 2023

Bouw 58 woningen/appartementen in november 2022 – september 2023 (Margrietlaan 14-30 & 19-29 en Marijkelaan 14-30 & 1-29)

Onderzoek*In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek*

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in hoofdstuk 4 op pagina 15 t/m 18 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Nader onderzoek Wet natuurbescherming Harderwijk, wijk Tinnegietier' (SAB, 22 juli 2019). Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Het nader onderzoek naar vogels en vleermuizen heeft plaatsgevonden in 2018 en 2019 op basis van het Vleermuisprotocol 2017 en de kennisdocumenten van BIJ12.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

In fase 1 zijn geen nesten of verblijfplaatsen aangetroffen. Tijdens de onderzoeken zijn aangetroffen:

- vier nesten van de huismus onder eerste rij dakpannen;
- 31 nesten van de gierzwaluw onder overhangende kantpannen;

Datum

16 september 2020

Zaaknummer

2020-003916

Blad

8 van 17

- gewone dwergvleermuis: één zomerverblijfplaats van 2 individuen aan de Marijkelaan 12 en één paarverblijfplaats aan de Margrietlaan 11 en één paarterritorium op de kruising van de Julianalaan en Marijkelaan;
- één paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis aan de Margrietlaan 12;
- één zomerverblijfplaats met acht exemplaren van de laatvlieger aan de Marijkelaan 9;
- alle verblijfplaatsen van vleermuizen onder het dak aan de kopgevelkant en onder overhangende kantpannen.

Niet aangetroffen zijn:

- reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

In fase 1 zijn geen voortplantings- rustplaatsen van beschermde soorten aangetroffen. Door de sloop- en renovatiewerkzaamheden worden:

- in fase 2 en 3 respectievelijk één en drie nesten van de huismus en 11 en 20 nesten van de gierzwaluw beschadigd en vernield en er wordt tijdelijk leefgebied gefaseerd aangetast;
- alleen in fase 3 één zomerverblijfplaats en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis, één paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis en één zomerverblijfplaats van de laatvlieger beschadigd en vernield;
- vleermuizen verstoord.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Er worden geen preventieve maatregelen voorgesteld.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger te beperken worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn beschreven in hoofdstuk 6 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan Tinnegieterbuurt te Harderwijk' (Econsultancy, 19 maart 2020). De maatregelen die de aanvrager dient uit te voeren zijn per soort uitgewerkt in tabel 2 onder het kopje *Beoordeling* in deze ontheffing. In de figuren 4 en 5 van bijlage 3 van deze ontheffing zijn de locaties van de tijdelijke en permanente voorzieningen opgenomen.

Beoordeling*Beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen*

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. Wij onderschrijven echter niet geheel de conclusie van de aangetroffen verblijfplaatsen van vleermuizen.

Datum

16 september 2020

Zaaknummer

2020-003916

Blad

9 van 17

Er is niet voldoende onderbouwd waarom een tweede paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in het plangebied uitgesloten kan worden, terwijl wel een paarterritorium is vastgesteld. Vleermuizen maken gebruik van meerdere dicht bij elkaar liggende paarverblijfplaatsen om te kunnen wisselen, waardoor een tweede paarverblijfplaats in het plangebied niet uitgesloten kan worden. Ook is een kraamverblijfplaats van de laatvlieger niet uitgesloten. Vleermuizen kunnen tijdens de kraamperiode regelmatig verhuizen. Daarom kan, ondanks dat slechts op één avond een aantal van acht laatvliegers is waargenomen en tijdens de overige veldbezoeken maximaal één laatvlieger, een kraamverblijfplaats niet uitgesloten worden. Vervolgens is onvoldoende onderbouwd dat in de huidige situatie de spouw niet toegankelijk is voor vleermuizen. Voor wat betreft de gierzwaluw is de gefaseerde werkwijze mogelijk onvoldoende om de functionaliteit van het plangebied voor de soort te behouden, omdat in fase 3 twee derde van de aanwezige nesten verloren gaat. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn daarom met enkele aanvullingen voldoende.

Naar aanleiding van bovenstaande zijn alle uit te voeren mitigerende maatregelen in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige periodes	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Huismus	n.v.t. Door sloop en nieuwbouw kan het broedseizoen niet ontzien worden of kan de nieuwbouw niet tijdig voor het volgende broedseizoen gerealiseerd zijn.	n.v.t. Er worden direct permanente mitigatie gerealiseerd.	De bebouwing wordt ongeschikt gemaakt buiten het broedseizoen. De meest geschikte periode voor het ongeschikt maken van de bebouwing is de periode half augustus tot 1 november. Na het ongeschikt maken vindt maximaal een week voorafgaand aan de werkzaamheden een nadere controle plaats of de vogels echt vertrokken zijn. De werkzaamheden en ongeschikt maken vinden plaats onder gunstige omstandigheden (droog, niet-vriezend en onder 6 Bft)	Het vogelschroot wordt op de derde rij panlatten aangebracht over de gehele lengte van het woonblok aan de Bernhardlaan 2 t/m 10. Hierdoor worden ongeveer 30 potentiële nestlocaties gecreëerd. Delen van de foerageer- en drinkmogelijkheden zullen tijdelijk en gefaseerd minder geschikt zijn voor de huismus. Wel zal te allen tijde voldoende leefgebied aanwezig blijven tijdens en na de werkzaamheden. Geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroute zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc.

Datum

16 september 2020

Zaaknummer

2020-003916

Blad

10 van 17

Gierzwaluw	n.v.t. Door sloop en nieuwbouw kan het broedseizoen niet ontzien worden of kan de nieuwbouw niet tijdig voor het volgende broedseizoen gerealiseerd zijn.	Vóór 15 mei 2020 zijn binnen 200 m van de oorspronkelijke nestplaatsen 31 vijfdelige nestkasten (type GZT2 of vergelijkbaar) aangeboden, in totaal 155. De kasten zijn aan bebouwing ten oosten van het plangebied geplaatst op verschillende windrichtingen en op minimaal 4 m hoogte.	De bebouwing wordt ongeschikt gemaakt buiten het broedseizoen. De meest geschikte periode voor het ongeschikt maken van de bebouwing is de periode half augustus tot 1 november.	Bij 16 kopgevels van de nieuwbouwwoningen worden twee inbouwkasten (type GZP2) toegepast. Bij de renovatiewoningen aan de Bernhardlaan worden tien inbouwkasten gerealiseerd. Hiermee worden 42 nestplaatsen voor gierzwaluwen gerealiseerd. Daarnaast worden overhangende kantpannen gerealiseerd met minimaal drie cm brede invliegopeningen en ruimte onder de pan door het toepassen van een panlat en tengel waaronder gierzwaluwen kunnen broeden. Deze mitigatie wordt bij alle kopgevels van de nieuwe rijtjeswoningen toegepast. Het creëren van vogelschroot om de 30 cm lengte van de kopgevel zorgt voor 25 nestplaatsen per kopgevel. Zodra gestart wordt met fase 3 moeten in fase 3 minimaal 4 woonblokken met permanente voorzieningen beschikbaar zijn voor de gierzwaluw vóór het volgende broedseizoen (2023). Geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroute zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc.
Gewone dwergvleermuis Ruige dwergvleermuis Laatvlieger	Door sloop kan er niet buiten de kraam- of winterperiode gewerkt worden, dus worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt in de actieve periode van vleermuizen.	Vóór 15 mei 2020 zijn 12 kasten (type VMT1 of vergelijkbaar) geplaatst aan de gevels van de appartementen-complexen ten oosten van het plangebied. De kasten hangen op minimaal 3 m hoogte, op verschillende windrichtingen	Voorafgaand aan de werkzaamheden (fase 2 vóór 1 nov 2020 en fase 3 tussen aug en okt 2022) worden de kopgevels en daken ongeschikt gemaakt middels het aanbrengen van exclusion flaps en het oplichten en indien nodig dichtzetten van loodslabben. De kraamverblijfplaats van de laatvlieger wordt buiten de kraamperiode ongeschikt gemaakt.	Uiterlijk oktober 2020 worden de te renoveren woningen geschikt gemaakt voor laatvlieger door de ruimte onder de dakpannen opnieuw geschikt te maken net zoals in de huidige situatie het geval is. De ruimte tussen de bolling van de dakpannen en het dakbeschot is 7 cm. De ruimte tussen de onderste (holle) deel van de dakpannen en het dakbeschot moet minimaal 3 cm zijn, zodat

Datum

16 september 2020

Zaaknummer

2020-003916

Blad

11 van 17

		en niet onder directe invloed van buitenverlichting. De kasten zullen in ieder geval blijven hangen tot de permanente voorzieningen zijn gerealiseerd. Voor laatvlieger worden directe permanente voorzieningen gerealiseerd.	Het ongeschikt maken wordt uitgevoerd in de actieve periode van vleermuizen bij een avondtemperatuur van minimaal 10°C. Na ongeschikt maken vindt maximaal een week voorafgaand aan de werkzaamheden een nadere controle plaats of de vleermuizen echt vertrokken zijn. Dit is met een vleermuisonderzoek in de avond. Indien noodzakelijk worden door de ecologisch begeleider, op basis van deze controleronde aanvullende maatregelen voorgesteld.	laatvliegers met jongen het gehele dak kunnen gebruiken. Via de gevelstenen kan deze ruimte bereikt worden. Permanente voorzieningen voor 12 vleermuizen, waarbij in de nieuwbouw ruimte tussen het dakbeschot en dakpannen wordt gerealiseerd vergelijkbaar met die van gierzwaluwen. Daarnaast worden acht permanente voorzieningen in de spouw gerealiseerd, zoals inbouwkasten of het creëren van open stootvoegen. Geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroue zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc.
--	--	--	--	---

Andere bevredigende oplossing

Andere bevredigende oplossingen van het project zijn beschreven op pagina 7 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan Tinnegieterbuurt te Harderwijk' (Econsultancy, 19 maart 2020).

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Omdat een deel van de woningen asbesthoudend materiaal bevat, vindt er tevens asbestsanering plaats. Onduidelijk is of hiervoor de woningen gesloopt moeten worden of dat renovatie volstaat. Immers, de vijf woningen aan de Bernhardlaan worden gerenoveerd. Bij renovatie zou alsnog sprake zijn van beschadiging en vernieling van de aangetroffen nesten en verblijfplaatsen gezien de uit te voeren dakwerkzaamheden. Er is aangegeven dat de planning zodanig is opgesteld dat er grotendeels in de meest ecologisch gunstige periode wordt gewerkt. Door te starten met de renovatie van woningen waar geen beschermde soorten aanwezig zijn en direct permanente voorzieningen aan te brengen, kan een deel van de aanwezige soorten in het plangebied maar buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden blijven. Het is onduidelijk of de gefaseerde werkwijze voldoende rekening houdt met de aanwezige gierzwaluwen in het plangebied. Door een aanvullende maatregel op te nemen, waarin de nieuwe woonblokken tijdig beschikbaar moeten zijn voor de soort, blijft de functionaliteit van het plangebied geborgd.

Wij concluderen dat er daarmee geen andere bevredigende oplossing nodig is.

Belang

Op pagina 5 en 13 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan Tinnegieterbuurt te Harderwijk' (Econsultancy, 19 maart 2020) is beschreven welke wettelijke belangen op het project van toepassing zijn.

Datum

16 september 2020

Zaaknummer

2020-003916

Blad

12 van 17

Beoordeling van belang(en)

Door de uitvoering van het project zullen de aan te pakken woningen voldoen aan de eisen gesteld vanuit het landelijk energieakkoord. Doordat er tevens sprake is van astbesthoudende materialen in de bestaande woningen, draagt het project bij aan een verminderd risico op de volksgezondheid. Daarnaast worden meer woningen gerealiseerd, wat in de huidige tijd gunstig is voor de krappe huizenmarkt.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. Het betreft de belangen die zijn weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

Op pagina 8 t/m 11 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan Tinnegieterbuurt te Harderwijk' (Econsultancy, 19 maart 2020) is beschreven in hoeverre de gunstige staat van de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger in het geding is door het geplande project.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort(en)

Er zijn en worden tijdig voldoende alternatieve voorzieningen voor de aangevraagde soorten gerealiseerd, waar ze naar kunnen uitwijken tijdens de werkzaamheden. Na afronding zullen ook voldoende permanente voorzieningen beschikbaar zijn. Gezien de grootte van het aantal aangetroffen gierzwaluwnesten en een mogelijke kraamverblijfplaats van de laatvlieger kan de lokale staat van instandhouding van deze soorten in het geding komen. De functionaliteit van het plangebied en de lokale populaties worden geborgd door het opnemen van een aanvullend voorschrift waarin monitoring uitgevoerd moet worden en indien nodig aanvullende maatregelen opgelegd worden.

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt op deze wijze niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Wij kunnen hiermee instemmen.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke aangevraagde soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit komt overeen met de aangevraagde soorten en verboden.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum
16 september 2020

Zaaknummer
2020-003916

Blad
13 van 17

BIJLAGE 2

Figuur 1 Begrenzing plangebied

Figuur 2 Herstructurering plangebied (B wordt nieuwbouw)

Datum
16 september 2020

Zaaknummer
2020-003916

Blad
14 van 17

BIJLAGE 3

Figuur 3 Fasering uit te voeren werkzaamheden (Margrietlaan 11-17 wordt ook in fase 2 gesloopt)

Datum

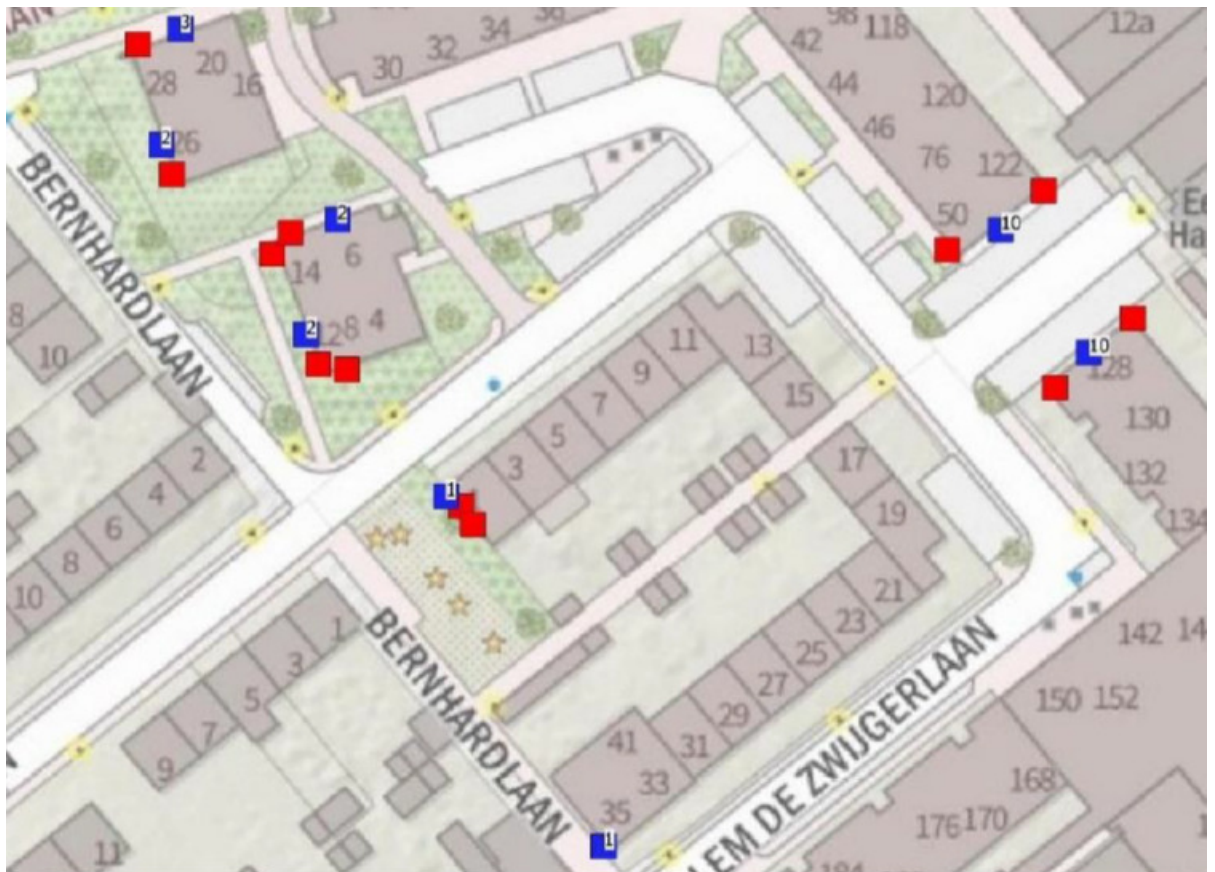
16 september 2020

Zaaknummer

2020-003916

Blad

15 van 17

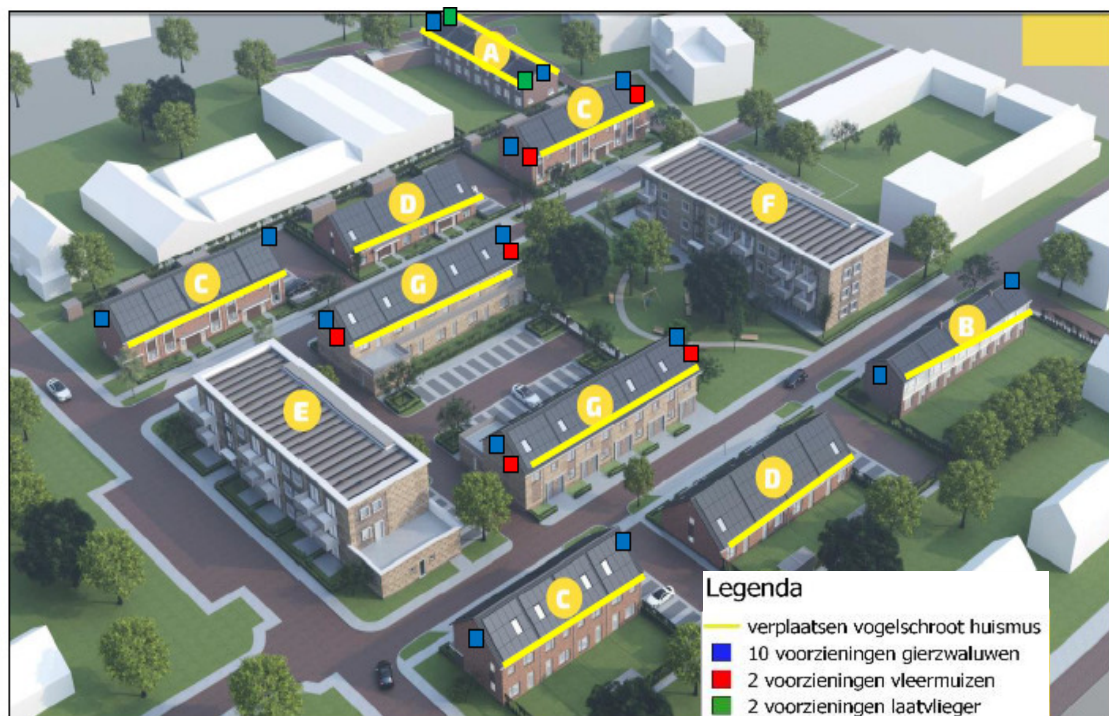

Figuur 4 Locaties van de tijdelijke voorzieningen voor de gierzwaluw (blauw, waarbij getal aantal kasten maal 5 weergeeft) en vleermuizen (rood)

Datum
16 september 2020

Zaaknummer
2020-003916

Blad
16 van 17

Figuur 5 Locaties van de permanente voorzieningen voor gierzwaluwen en vleermuizen

Datum

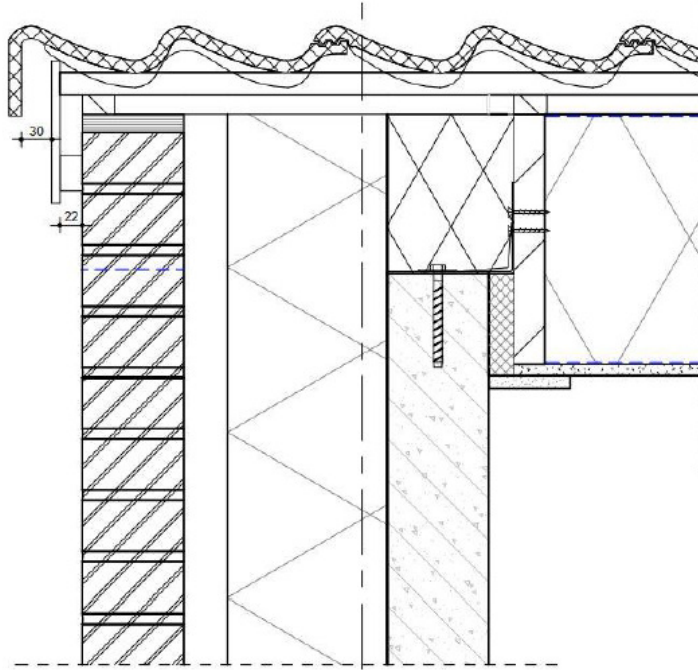
16 september 2020

Zaaknummer

2020-003916

Blad

17 van 17

Figuur 6 Technische tekening van permanente voorziening voor gierzwaluw